

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ונצח משרשיו יפרה

דברי ימי חייו של הגאון החסיד רבי לוי יצחק
שניאורסאהן ע"ה, אביו של כ"ק אד"ש מה"מ

גליון נב
שנה עשירית

לעולם לא יעשה נגד רצון הקב"ה

"באי-כח הממשלה שדיברו עמו — חזרו שוב על תביעתם, לתת הכשר מראש על כל הקמח ללא כל תנאים (לומר "או-קיי" על כל דבר, ולא לאבד מאומה מכמות הקמח מסיבות של כשרות), באזהירם אותו שאי-ההסכמה לתת הכשר לפי דרישותיהם תחשב למלחמה נגד הממשלה!....

אבל אאמו"ר לא התפעל מדבריהם, והשיב בכל התוקף שהוא לא יעשה דבר היפך התורה, והוסיף שהוא מוכן לנסוע למוסקבה כדי להיפגש עם נשיא ברית-המועצות ("קאלינין"), ולהסביר לו שזהו דבר בלתיאפשרי לתת הכשר על דבר שאינו כשר, הנהגה כזו היא נגד השולחן-ערוך, נגד רצון הקב"ה, ולעולם לא יעשה דבר כזה!....

יוצא לאור ע"י:

"ועד חיילי בית דוד"
בית משיח, בית חיינו

770 איסטערן פארקווי,
ברוקלין, נ.י.

להקדשות, תרומות או הצטרפות לרשימת הדיוור בדוא"ל,
ניתן לפנות לדוא"ל: vaad770@gmail.com

כמו-כן, ניתן להוריד את הקובץ השבועי באתר:
www.groups.google.com/group/vaad770

אל אחינו התמימים ואנ"ש יחיו,
שלום וברכה

לקראת ש"פ עקב, הננו מוציאים לאור קובץ "ונצר משרשי יפרה", ובו דברי ימי חייו של הגה"ח המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן ע"ה, אביו של כ"ק אד"ש מה"מ.

על יום זה התבטא כ"ק אד"ש: "יום ההילולא של אאמו"ר הוא, לכאורה, ענין פרטי שלי.

אמנם, כאשר מתבוננים בהשלטות המאורעות בשנים שלפני יום ההסתלקות, רואים שהסיבה שגרמה — בדרך הטבע — להסתלקות אאמו"ר בלא עת זמנו (לא רק שלא ה' הענין ד"יוסף חיים על חייו", אלא עוד זאת, שהסתלק בלא עת זמנו) היא — הצער והיסורים שהיו מנת חלקו במקום גלותו [כידוע מ"ש החינוך ש"צער גלות שקול כמעט כצער מיתה"], ומכיוון שצער ויסורי הגלות היו כתוצאה מעבודתו ופעולתו בהפצת היהדות לטובת כלל ישראל עד כדי מסירת נפש, נמצא, שהסתלקותו הוא ענין כללי שנוגע לכללות ישראל.

ומזה מובן, שכאשר מגיע יום ההסתלקות וההילולא מידי שנה בשנה — הרי זה זמן מסוגל לקבל החלטות טובות להוסיף בכל הפעולות דהפצת היהדות, תורה ומצוותי, כפי שלמדים מפעולתו ועבודתו של אאמו"ר בענינים אלו עד כדי מסירת נפש"...

...

בציפיה ובביטחון גמור אשר תיכף ומי"ד ממ"ש נחזה ונראה בהתגלות הוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ויכריזו כולם יחדיו, בקול גדול ובהתבטלות מוחלטת, את ההכרזה הנצחית, המביאה לידי ביטוי את התמסרותנו והתקשרותנו אליו, ופועלת התגלותו המיידית בגאולה האמיתית והשלמה:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ועד "חיילי בית דוד"
770 בית משיח, בית חיינו

ימות המשיח, יום ועש"ק פ' עקב, כ"ב מנ"א ה'תשע"ב – "ביאת משיחא"
שנת הק"י להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
וס"א שנה לנשיאותו

אביו של כ"ק אד"ש, ר' לוי"צ שניאורסאהן

בצעירותו למד הגאון הרב לוי יצחק תורה אצל דודו זקנו הרב יואל חייקין. בגיל צעיר ניכר היה כבר בגדלותו הגאונות, וכמו שכותב עליו מחותנו כ"ק אדמו"ר הריי"צ: "כבר משחר ילדותו של הרב רלו"י שניאורסאהן נתגלו אצלו כשרונות עילויים יוצאים מן הכלל"...

דברי ימי חייו של הגה"ח המקובל ר' לוי יצחק שניאורסאהן ע"ה

ר' לוי יצחק שניאורסאהן - אביו של הוד כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א - נולד ביום י"ח ניסן תרל"ח בעיירה פודובֶּנְקֶה הנמצאת ליד העיר הומיל ביילורוסיה, להוריו הרה"ג רבי ברוך שניאורסון ולרבנית מרת זלדה רחל רבי לוי יצחק נקרא על שם סבו הרה"ג רבי לוי יצחק, שהיה בנו של רבי ברוך שלום (בן אדמו"ר הצמח צדק), שנפטר בדמי ימיו.

סבו, ר' לוי יצחק, היה רב בעיר פודובֶּנְקֶה כמה שנים, ובסוף ימיו נתקבל לרב בעיר ביישנקוביץ שבפלך ויטבסק. חודשים ספורים אחר בואו לכהן ברבנות העיר ביישנקוביץ, חלה במחלה קשה מאוד ונסע לקיוב להתרפאות, ונפטר שם בשנת תרל"ח במבחר ימיו כשהוא בן ארבעים וארבע שנה בלבד, ושם נטמן.

מצד אמו, היה ר' לוי יצחק בנה של הרבנית מרת זלדה רחל, שהייתה בתו של החסיד רבי זלמן חייקין, שהיה מתלמידיו של ר' פסח ממאלסטאווקע, וממקושרי כ"ק אדמו"ר הצ"צ וכ"ק אדמו"ר המהר"ש.

ר' זלמן, היה אף הוא מתושבי העיירה פודובֶּנְקֶה ומעשיריה, והיה פזרן גדול לכל דבר שבצדקה.

דרכו הייתה לשבת בבית-המדרש בין העניים, והאורחים שלא הכירוהו סברו שהוא אחד מהם. כששמע מישוהו מתלונן שהוא רעב, היה אומר לו: "יש כאן אדם ששמו זלמן חייקין, ובביתו מגישים ארוחות לעניים, וגם אני אכלתי שם".

לאחר התפילה היה הולך עם העניים לביתו, פותח את ארונות המטבח ומגיש ארוחות לעניים. אלה שלא הכירוהו היו מסננים מפיהם: "הוי, קבצן נטול דרך-ארץ, לוקח מהמטבח בלי רשות..."

בוציץ בוציץ מקטפיה ידיע...

משחר ילדותו
של הרב רלו"י
שניאורסאהן נתגלו
אצלו כשרונות
עילויים יוצאים מן
הכלל". בצעירותו
הוסמך רבי לוי יצחק
להוראה מאת גאוני
הדור בזמנו

בצעירותו למד הגאון הרב לוי יצחק תורה אצל דודו זקנו הרב יואל חייקין הרב של פודוברנקה. בגיל צעיר ניכר היה כבר בגדלותו הגאווית, וכמו שכותב עליו מחותנו כ"ק אדמו"ר הרי"צ: "כבר משחר ילדותו של הרב רלו"י שניאורסאהן נתגלו אצלו כשרונות עילויים יוצאים מן הכלל".

בצעירותו הוסמך רבי לוי יצחק להוראה מאת גאוני הדור בזמנו, ביניהם הגאון הרב רבי חיים מברסקי והגאון רבי אליהו חיים מייזל מלודז'.

כשהגיע רבי לוי יצחק לעונת השידוכין הציע לו כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב את השידוך בינו לבין הרבנית חנה שהייתה בתו של הגאון החסיד רבי מאיר שלמה ינובסקי רבה של העיר ניקולייב. מועד החתונה נקבע ליום חמישי שלאחר חג השבועות, אך בשל מחלתה של הכלה, רצה אביה לדחות את החתונה.

אבי הכלה הרב מאיר שלמה ינובסקי שלח שליח מיוחד לכ"ק אדמו"ר מוהרש"ב, בכדי לקבל את הסכמתו לדחיית החתונה, אך הלה נתקל בסירובו של הרבי הרש"ב אשר נתן את ברכתו שהכל יהיה על הצד היותר טוב, וכי אין ממה לחשוש. ואמנם כך היה, והחתונה התקיימה במועד שנקבע ביום חמישי י"ג סיון תר"ס.

לאחר החתונה שיגר כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב מכתב ברכה לאבי החתן רבי ברוך שניאור שניאורסון, וזאת נוסף למברק ששלח ביום החתונה עצמו. וזה לשונו:

"ב"ה יום ג' ו' תמוז תר"ס לפ"ק כבוד נכד דודי ידידי עוז הרה"ח המפורסם נכבד י"א כו' מו"ה ברוך שניאור שי'. מעומק ליבי אברכו בברכת מז"ט בעד כלולות בנו רחומאי דנפשאי מר לוי יצחק שי'. ייתן ה' שזיווגם יעלה ליפה באריכות ימים ושנים טובים ונעימים ברוחניות וגשמיות ובהצלחה בכה"פ בדור ישרים זרע ברך ה' כפי רצון כ"ק אבותינו הק' זצוקללה"ה נ"ע זי"ע, וכבודו יקבל מהם עונג ונחת די חפצו בכל פרט ופרט. מגודל טרדתי נתאחר המכ' עד כה, והטע"ג בטח קבלו בזמנו. ויקבלו החיים והשלום והברכה מאדון השלום כאוות נפשו ובן דודו ידידו עוז דורש שלומו מלב ונפש חפיצה תמיד כל הימים".

המלצה לרבנות מהרבי הרש"ב

רבי לוי יצחק היה סמוך על שולחן חותנו רבי מאיר שלמה ינובסקי רבה של ניקולייב, במשך תקופה בת 10 שנים עד לשנת תרס"ט, וישב ועסק בתורה יומם ולילה כשכל צרכיו וצרכי ביתו מסופקים על ידי חותנו.

במשך תרופה זו, התפרסם ר' לוי"צ בזכות גאוניותו העצומה, והשתתף בכל האסיפות בעניני הכלל אותם ויעד הרבי הרש"ב.

בסיום תקופה זו, מונה לרבה של העיר יקטרינוסלב שבאוקראינה, שם כיהן פאר עד

שנשלח לגלותו המיוסרת באלמא אטא – ממנה לא שב.

לפני רבי לוי יצחק, שימש כרבה של העיר הרב קאזוויקוב, ולצידו, שימש רב נוסף כ"הרב האשכנזי", שהיה כבר זקן ותשוש.

עם פטירתו של הרב קאזוויקוב, החליטו ראשי הקהילה לבחור ברבנים חדשים. המתנגדים לקחו להם לרב את הרב פנחס גלמן, ואילו לחסידים הציע אדמו"ר הרש"ב למנות עליהם לרב את הרה"ג הרב לוי יצחק שניאורסאהן, שכינה באותם ימים כרבה של העיר ניקולייב, אף היא באוקראינה.

אחדים מראשי התנועה הציונית בעיר חששו מפניו, שכן באותן שנים יצא הרבי הרש"ב במאבק חריף כנגד התנועה הציונית, והם חששו שהרב המומלץ של הרבי הרש"ב, אף הוא נמנה על מחנהו. על כן פנה הרבי הרש"ב במכתב מיום ו' באדר ראשון תרס"ח, אל הגביר הרה"ח ר' פייטל פאלי, מנכבדי הקהילה ביקטרינוסלב, וביקשו לפעול למינויו של הרב לוי יצחק לרבה של העיר.

בתחילת המכתב, מביע הרבי הרש"ב צער על פטירתו של הרב קאזוויקוב ומבקש לדאוג לרעייתו שנותרה עם חובות אדירים שהשאיר אחריו בעלה הרב (עניים רבים היו משחרים לפתחו ואיש מהם לא יצא מבלי לקבל עזרה הגונה. זוגתו הרבנית התאוננה תמיד שבעלה מפזר את כל משכורתו לצדקה, ואין לה במה להתפרנס. משום כך ראשי הקהילה העבירו את משכורתו היישר לרבנית. חסידים אמידים הביאו לו סכומים גדולים לצדקה, אך גם אלה לא הספיקו להוצאות הצדקה שלו. כאשר נפטר לעולמו, נשאר בעל-חוב של ארבעת אלפים רובל, סכום עתק באותם הימים.)

בהמשך מדבר המכתב על מינויו של הרב לוי יצחק:

"וכאשר אתם עמם כעת שאר בשרי הרה"ג המפורסם מו"ה לוי יצחק שניאורסאהן נ"י, איש אשר רוח בו, וכאשר ידעתיו היטב, כתר הרבנות הולמתו בכל הפרטים הדרושים. הוא למדן גדול וירא אלוקים בתכלית, זך הרעיון ורך המזג, בעל מידות טובות ונעלות מאוד, ויודע פרק בהנהגה בדעת ובהשכל, ואין להם טוב יותר ממנו".

המפתח לקבלתו כרב, היה בידי שמריה, בנו של חסיד, שהתחנך בחינוך חסידי אך לאחר חתונתו ירד מהדרך והחליף את שמו לסרגיי וולפוביץ'. הוא ניהל טחנת רוח גדולה ומנסרת עצים. בנוסף לכך היה מראשי התנועה הציונית בעיר.

למרות ריחוקו מעולם החסידות, נראה שבלבו נותרה פינה חמה לרבי ולחסידות, שכן, לאחר שהתקבל מכתבו של הרבי הרש"ב, הזמין את רבי לוי יצחק לביתו לשיחה שארכה שש שעות רצופות. השיחה הותירה עליו רושם עז ובסופה החליט להיאבק למען מינויו כרב העיר בקרב חבריו הציוניים.

מאבקו שנמשך כשנה נחל לבסוף הצלחה - והרב לוי יצחק מונה לרב העיר. על כך כתב לו הרבי הרש"ב מכתב תודה.

אחדים מראשי
התנועה הציונית
בעיר חששו מפניו,
שכן באותן שנים יצא
הרבי הרש"ב במאבק
חריף כנגד התנועה
הציונית, והם חששו
שהרב המומלץ של
הרבי הרש"ב

וכך, בהיותו כבן שלושים ואחת שנים בלבד, בסוף
שנת תרס"ט, הגיע הרב לוי יצחק לכהן כרב העיר, כהונה
שנמשכה שלושים שנה, עד למעצרו בשנת תרצ"ט.

על כסא הרבנות

במשך שלושים השנים בהן כיהן כרב העיר, פעל לביצור
ענייני היהדות בכל דרך אפשרית. כבר עם הגיעו כינס את
ראשי הקהילה ודן עמם כיצד לחזק את יהודי העיר למרות
הקשיים בגשמיים וברוחניים. ביחד קיבלו שורה של החלטות
על מנת לחזק את מוסדות התורה בעיר. כמו כן הוחלט על
פעילות מוגברת בקרב הנוער והצעירים.

אחד מצעדיו הראשונים היה לטפל במקווה המקומי שכבר
לא היה ראוי לשימוש. הוא כינס את ראשי הקהילה והעמידם על חומרת הדבר, אך ראשי
הקהילה התחמקו בתואנה של מחסור כספים בקופת הקהל. הרב הצעיר לא התרשם. הוא
עמד מלוא קומתו, פשט את מעילו החדש שנקנה לא מכבר לרגל היכנסו לתפקיד: "הרי
לכם מעיל זה העולה סכום ניכר, ותמורתו יהיה קודש בתור התחלה לבניין מקווה". דבריו
של הרב לוי יצחק עשו רושם עז וראשי הקהילה התחילו לטפל בהקמת מקווה חדש.

את רבנותו ביקטרינוסלב הנהיג בתוקף, ובמיוחד כלפי דרישות הממשלה, וכפי שסיפר
על כך כ"ק אד"ש מלך המשיח בעצמו מספר פעמים: "העיר שבה כיהן אאמו"ר ברבנות
היתה בדרום רוס", וסביבות' היו שדות רבים שבהם היו מגדלים חטה עבור כל רחבי
המדינה. ומכיון שאאמו"ר ה' מגדולי הרבנים — הנה ההכשר על טחינת הקמח כדי לאפות
מצות לחם הפסח ה' תחת פיקוחו וסמכותו (ע"י המשגיחים שלו וכו') מימים ימימה.

כאשר הממשלה קבעה שכל בתי־המסחר, וביניהם גם טחנות־הקמח, והמאפיות
הגדולות של מצות, הנם רכושה של הממשלה, הנה בידעם שעד עתה היו כולם סומכים על
ההכשר של אאמו"ר על הקמח עבור חג הפסח, הבינו שאם בשנה זו לא ישיגו את ההכשר
של אאמו"ר, לא יוכלו למכור את הקמח לפסח.

ולכן, קראו לאאמו"ר ואמרו לו שגם השנה יתן הוא את ההכשר על הקמח, והזהירו
אותו שאם יפסול חלק מהקמח ולא יתן עליו הכשר (וכתוצאה מזה לא ימכר חלק מהקמח)
- יתפרש הדבר שהוא מזיק לכלכלת הממשלה (מכיון שהרווחים ממכירת הקמח נכנסים
לקופת הממשלה), ודינו כלוחם נגד הממשלה!...

בשמעו זאת, ענה אאמו"ר: אם יתנו לי יד־חפשית בכל הקשור לפיקוח על טחנות־
הקמח, להעמיד את המשגיחים שלי, שישמעו להוראותי וכו', כך שאוכל להבטיח שטחינת
הקמח תהי' ע"פ דת ישראל — אזי אתן גם השנה הכשר על הקמח! אבל אם לא יתנו לי
להעמיד את המשגיחים שלי, או שלא ישמעו להוראותי, וכיו"ב - לא אוכל לתת ולא אתן
הכשר על הקמח, ולא זו בלבד שלא אתן הכשר, אלא עוד זאת, אודיע ואפרסם בכל מקום
שקמח זה אינו תחת אחריותי!

באייכח הממשלה שדיברו עמו — חזרו שוב על תביעתם, לתת הכשר מראש על כל הקמח ללא כל תנאים (לומר "או-קיי" על כל דבר, ולא לאבד מאומה מכמות הקמח מסיבות של כשרות), באזהירם אותו שאי-ההסכמה לתת הכשר לפי דרישותיהם תחשב למלחמה נגד הממשלה!...

אבל אאמו"ר לא התפעל מדבריהם, והשיב בכל התוקף שהוא לא יעשה דבר היפך התורה, והוסיף שהוא מוכן לנסוע למוסקבה כדי להיפגש עם נשיא ברית-המועצות ("קאלינין"), ולהסביר לו שזהו דבר בלתי-אפשרי לתת הכשר על דבר שאינו כשר, הנהגה כזו היא נגד השולחן-ערוך, נגד רצון הקב"ה, ולעולם לא יעשה דבר כזה!

— אם נשיא ברה"מ ירצה להענישו, הרי זה ענין שלו! אבל

הוא — אאמו"ר — לא יזוז מעמדתו, ולא יעשה מאומה נגד רצונו של הקב"ה!

באייכח הממשלה ניסו שוב לאיים עליו ולהפחידו וכו', ובראותם ששום דבר לא יעזור להם - סיפרו זאת לאלו שעל גביהם, עד לנשיא ברה"מ או ליועציו (זאת אי אפשר לדעת, כמובן), ואז נתקבלה הוראה למלא אחר הוראותיו של אאמו"ר בכל הקשור לטחינת הקמח, כך שכל הקמח שיטחן עבור חג הפסח יבוא עם "תעודת-הכשר" של אאמו"ר.

ואכן, כך ה' בפועל בשנה ההיא, היינו, למרות שלכתחילה חיפשו היתרים כו', פעלו סוכ"ס - ע"י העמידה בתוקף - שכל המצות שנאפו במאפיות של הממשלה, היו כולם מהקמח שה' תחת הפיקוח וההכשר של אאמו"ר!"

העיר עוברת מיד ליד

מספר שנים חלפו, ובשנת תרע"ד פרצה מלחמת העולם הראשונה. סדרי החיים השתבשו לחלוטין. בתקופה זו הגיעו לעיר המוני פליטים יהודים. הקהילה החב"דית בראשות הרב לוי יצחק ורעייתו הרבנית חנה נחלצה חושים לעזרת הפליטים, הן בעזרה חומרית והן בעזרה רוחנית.

כמה מגדולי הרבנים הפליטים התארחו בבית הרב לוי יצחק ובהם הרב מנחם מענדל קמינר, גיסו של האדמו"ר האמרי אמת' מגור, שגורש יחד עם יהודים רבים מעיר מגוריו וורשה (בהתוועדות שושן פורים תשל"ז סיפר הרבי כי אביו כיבד את הרב קמינר באופן מיוחד, הושיבו בראש השולחן ושוחח עמו בדברי תורה). באותם ימים הגיע לעיר גם הרב חיים עוזר גרודז'נסקי מווילנה, שפעל יחד עם הרב לוי יצחק למען הפליטים.

בעיצומה של המלחמה, בשנת תרע"ז, החלה גם המהפכה הקומוניסטית. בתחילה קיבלו יהודי העיר את המהפכה באהדה ובשמחה, מתוך תקווה שכעת יבוא הקץ לפוגרומים שהלכו ותכפו.

באותם ימים הוקמו מפלגות יהודיות, ויהודים רבים נבחרו לחברי הנהלת העיר. אולם בשנת תרע"ח עבר השלטון העירוני לידי מועצת הפועלים ואנשי צבא. בעקבות זאת החל

אאמו"ר לא התפעל מדבריהם, והשיב בכל התוקף שהוא לא יעשה דבר היפך התורה, והוסיף שהוא מוכן לנסוע למוסקבה כדי להיפגש עם נשיא ברית המועצות

המצב הגשמי להתדרדר. בסוף שנת תרע"ח כבשו הגרמנים את האזור ומסרו את השלטון לידי אוקראינים מקומיים. המצב הכלכלי השתפר אמנם, אבל הצבא הגרמני ערך סריקות מפעם לפעם כאשר במשך הזמן נאסרו כמה יהודים.

עם כניסת ה"אדומים" - חיילי הצבא הקומוניסטי - ליקטרינוסלב, בתחילת שנת תרע"ט, באה תקופה חדשה. כל פעולות המפלגות והארגונים הופסקו; בעלי הרכוש נדרשו להכניס לקופת העירייה סכומים ניכרים. היהודים החלו לסבול ביתר שאת והיו מהם שאף הושלכו לכלא.

ה"יבסקציה" רודפת

כעת, עם עלייתם של הקומוניסטים לשלטון, החלו בדיכוי כללי, ובפרט כלפי היהדות. חיי הקהילה היהודית כמעט ופסקו לגמרי. מוסדות הקהילה: החיידרים, בתי הספר היהודיים ובתי הכנסת נסגרו, והמבנים נלקחו לצרכי השלטון הקומוניסטי. רק בתי כנסת בודדים נותרו לפליטה, כשסביבם התרכזה כל הפעילות היהודית שעדיין הייתה מותרת.

היהודים האמידים, שבעבר תמכו והחזיקו את המוסדות היהודים, נושלו מרכושם ומעמדם, ורבים מהם ברחו מהעיר.

ה"יבסקציה" הידועה לשמצה, החלה אף היא לפעול, ודיכאה ביד קשה כל דבר שריח של יהדות נודף ממנו. היבסקים הסתובבו בבתי הכנסת וירדו לחייהם של בני קהילת חב"ד בראשותו של הרב לוי יצחק שניאורסאהן - שהקימו חיידרים במחתרת. במקום מוסדות החינוך שנסגרו, פתחו היבסקים בתי ספר עבור ילדי היהודים, בהם חונכו התלמידים בדרכי הקומוניזם.

בשנת תר"פ, נפטר הרב פנחס גלמן, רב ה'מתנגדים' בעיר והרב לוי יצחק היה לרב העיר היחיד שנטל על כתפיו את כל הפעילות היהודית. רק הודות לתושייתו ומסירותו הבלתי מוגבלת, המשיכה הקהילה להחזיק בערכי היהדות.

השלטונות הבינו במהרה מהו מקור הכוח, והם החלו לרדוף את הרב. ליד ביתו הסתובבו תדיר אנשי המשטרה החשאית שרשמו כל מי שנכנס ויצא מביתו. לכל מקום שהלך ולאן שפנה, הם היו בעקבותיו. אך הוא לא נרתע ולא פחד. הוא המשיך להפעיל את החיים היהודים, עד כמה שהיו מותרים עדיין, כגון שחיטה כשרה, אפיית מצות לפסח, ושיעורי תורה למבוגרים.

מי שעמד לימין הרב לוי-יצחק בעבודתו הכבירה למען חיזוק היהדות בעיר, היו בני קהילת חב"ד בכלל ובנו בכורו הלא הוא הרבי בפרט.

בשנת תרפ"ד סגרו אנשי ה"יבסקציה" את בית הכנסת הגדול, ומיתר בתי הכנסת החרימו דברי ערך, כמו כתרים לספרי תורה ועוד.

במאסר ובגלות, על 'עוון' הפצת יהדות

30 שנה אחרי עלותו על כס הרבנות, בליל ט' ניסן תרצ"ט בשעה 3 לאחר חצות, נשמעו דפיקות על דלת ביתו של רבי לוי יצחק שהתגורר ברחוב בריגאדנע 13 בעיר דנייפרופטרובסק (יקטרינוסלב לשעבר). כאשר פתחה הרבנית חנה את הדלת, עמדו מולה 4 אנשי נ.ק.וו.ד. ושאלו היכן הרב שניאורסון?

מיד בהיכנסם לבית, בעוד הרבנית חנה ניגשת להודיע לבעלה על ה"אורחים" הבלתי-קרואים, צעדו ארבעת סוכני המשטרה החשאית אחריה, ונעמדו ליד כל דלת מדלתות הבית. אחד מאנשי המשטרה החשאית - הנ.ק.וו.ד. הציג בפני רבי לוי יצחק צו חיפוש וצו מעצר. ארבעת הסוכנים בדקו את

כל הספרים אשר היו מסודרים בחמשת הארונות בביתו של רבי לוי יצחק, ביניהם ספרי קבלה ושו"ת בכתב-יד, קשרי מכתבים ומברקים מחו"ל. את הכל ארזו בחבילות ולקחו עימם. ארבעת סוכני המשטרה עבדו עד לשעה 6 בבוקר ולאחר שבדקו את כל הבית הם פנו לרבי לוי יצחק וציוו עליו: "רבי, התלבש ובוא איתנו!"

מאחר ואותם הימים היו ימי ערב פסח, ורבי לוי יצחק הבין כי לא יוכל לקיים את סדר הפסח בביתו, איפשרו לו סוכני המשטרה החשאית לקחת עימו חבילה קטנה של 2 ק"ג מצות. כאשר באה הרבנית ביום המחרת למטה המשטרה החשאית להביא לבעלה את האוכל, היא נענתה כי בבית הסוהר מגישים אוכל לכלל האסירים וכי האוכל כשר לפי דיני ישראל. בנוסף נאמר לה כי בעלה איננו שם. בדרך זו התחמקו אנשי המשטרה החשאית מהרבנית חנה בכל פעם שהייתה מביאה לבעלה אוכל. רק לאחר מספר ימים היא התבשרה שבעלה נמצא בבית הסוהר המקומי ושיש באפשרותה להעביר לבעלה אוכל וכסף.

לאחר מספר ימים העבירו השלטונות את רבי לוי יצחק לבית הסוהר בקיוב שם שהו פושעים אשר נשפטו על עוונות חמורים. ר' לוי יצחק נאסר על ידי השלטונות, אשר ראו בו כמי שעומד במקומו של כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ ואשר מדרבן ומניע את כל הפעילות היהודית ברוסיה. אנשי המשטרה החשאית שעצרו את רבי לוי יצחק ניסו בכל כוחם להוכיח כי הוא פועל כנגד השלטונות, ולכן הם הושיבו אותו בתנאי מאסר קשים ביותר, והיו מטלטלים אותו מבית סוהר אחד למשנהו. פעם אחת אף הכניסו אותו לצינוק למשך 32 יום, אך רבי לוי יצחק עמד כסלע איתן יצוק ולא הודה בשום אשמה אשר יוחסה אליו.

על מאסרו של רבי לוי יצחק כתב עד ראייה שישב יחד עמו בבית הסוהר: "... מי יכול לעמוד בניסיונות אלה? בין מועטים אלה נצרף בכור העוני הרב לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל. לא הודה! לא חתם על האשמה! כגבור פלאי קיבל את מנת הייסורים שנפלה בחלקו ולא נכנע. קיבל באהבה דין שמיים ולא הודה למעניו. בכל מירוץ הדמים הנורא אשר מיליונים נלכדו בו, נשאר הרב מיקטרינוסלב היחידי ממש שלא שלטה בו אש הגהנום ולא הכריעה אותו היד התקיפה! עובדה זו הייתה נמסרת מאחד לשני כאגדת פלאים. בבית הסוהר דיברו הכל עליו כעל אדם עילאי..."

השלטונות הבינו במהרה מהו מקור הכוח, והם החלו לרדוף את הרב. ליד ביתו הסתובבו תדיר אנשי המשטרה החשאית שרשמו כל מי שנכנס ויצא מביתו

נשלח לגלות

לאחר מספר ימים
העבירו השלטונות
את רבי לוי יצחק
לבית הסוהר בקיבו
שם שהו פושעים
אשר נשפטו על
עוונות חמורים. ר'
לוי יצחק נאסר על
ידי השלטונות

בתום מספר ימי חקירה, נגזר דינו לחמש שנות גלות בקזחסטן. במשך חודש ימים עשה רבי לוי יצחק את מסעו ברכבת אסירים, מבית הכלא בעיר יקטרינוסלב, עד אשר הגיעה הרכבת לתחנתה הסופית בעיר אלמא-אטא, אז בירת קזחסטאן.

המסע היה מפרך ביותר. הצפיפות והתנאים הבלתי אנושיים ששררו ברכבת לא הפריעו לרבי לוי יצחק. הדבר היחיד שהפריע לו ביותר היה המחסור במים לנטילת ידיים של שחרית. במשך אחד עשר יום לא היו מים בכלל. גם מים לשתייה ניתנו לאסירים במשורה, ולא הספיקו כלל להרוות את

צימאונם. רבי לוי יצחק, אשר גם במצב קשה זה היטיב להקפיד על מצוה קלה ככחמורה, ויתר על מי השתייה המועטים שקיבל לטובת קיום מצוות נטילת ידיים בלבד.

ביום ט"ו שבט ת"ש, הגיע המסע המפרך לסיומו, כאשר הרכבת הגיעה לעיר אלמא-אטא בירת קזחסטאן. בתום עשרה חודשים של אימה וחרדה בבתי הכלא השונים שבהם היה מוחזק, בהם מנסים השלטונות לאבד כל צלם אנוש מהאסירים, הרגיש רבי לוי יצחק לראשונה את עצמו כדמות אנוש. הנה הוא הולך לבדו מבלי שצילו של השומר מלווה אותו.

החופש אשר ניתן לאסירים בהגיעם לאלמא-אטא היה מוגבל מאוד. מיד בהגיעם נשלחו האסירים כשהם הולכים בקבוצות קבוצות למקומות נידחים בקזחסטאן, שם נגזר עליהם "לבלות" שנים אחדות בגלות. בשל העובדה שרבי לוי יצחק נחשב כביכול בעיני השלטונות לאסיר מסוכן ביותר, הוא נשלח לעיירה נידחת ומרוחקת בשם צ'אילי, אליה הגיע ב"ט שבט ת"ש.

צ'אילי הייתה בית סוהר ענק פשוטו כמשמעו, מסוג בתי הסוהר אשר לא היה כלל צורך להחזיק מסביבו שומרים. לברוח מצ'אילי הייתה משימה בלתי אפשרית. סביב בית הסוהר הענק הזה היו מאות קילומטרים של מדבר עם ביצות. האוויר שם היה מעופש, ויתושי הביצות היו רודפים את האדם להיכן שרק הלך. הבתים של צ'אילי היו עשויים חימר, וקירות הבתים היו תמיד לחים ורטובים. בימות הקיץ השמש הייתה לוחטת מאוד ומעלה צחנה וריחות לא נעימים, אשר גרמו לפריצתן של מחלות מסוכנות, אשר היו מקצרות חיי אדם, שלא לדבר על ימות החורף שבהם היה הקור מקפיא מנשוא.

למקום הזה בדיוק הגיע רבי לוי יצחק באישון לילה. גשם עז קידם את פניו. נפש חיה לא נראתה בחוץ מלבדו. שהייתו בקור המקפיא הייתה מסוכנת ביותר. אבל רבי לוי יצחק ואסיר יהודי נוסף אשר היה עמו לא נשברו, וכיתתו את רגליהם כשאין להם לא כתובת ולא מכר שאליו אפשר להיכנס.

לשניים נודע שבמקום מתגורר חייט יהודי שהוגלה לצ'אילי לפני זמן רב ונשא אישה

נוכרייה. רבי לוי יצחק וידידו היהודי נסחבו בגשם לביתו של אותו החייט היהודי בתקווה שהלה ייתן להם להיכנס לפחות עד אור הבוקר. כאשר ראה החייט היהודי מי עומד לפניו, טרק בפניהם את דלת ביתו ולא נתן להם להיכנס לביתו. כל בקשותיהם ותחנוניהם של רבי לוי יצחק וידידו היהודי להיכנס פנימה לא הועילו, ובאין כל ברירה הם המשיכו ללכת עד אשר הבחינו מרחוק באור קלוש הבוקע מחלון של אחד הבתים.

בעל הבית, שהיה גוי, ריחם על השניים שנראו לו מוזרים, ואיפשר להם להיכנס לביתו. מצבו הפיזי של רבי לוי יצחק היה קשה והלך והתערער יותר, הוא היה בודד מאוד במקום הגלות אליו נשלח. מצבו הוקל כאשר הגיעה הרבנית חנה לבקרו בצ'אלי, בדרך לא דרך ומתוך מסירות נפש עצומה.

הסתלקותו

למעלה מארבע שנים היה רבי לוי יצחק בגלותו בצ'אלי, ולאחר חג הפסח בשנת תש"ד, הגיע רבי לוי יצחק תשוש וחלוש ממקום גלותו בצ'אלי לעיר אלמא-אטא בירת קזחסטאן. נראה היה באותו הרגע כי רבי לוי יצחק הגיע אל המנוחה ואל הנחלה, אבל דווקא מנוחה זו היא אשר הביאה להתפרצותה המחודשת של המחלה הממארת אשר כרסמה בו מזה זמן רב, בעקבות הייסורים ממצבו הכללי והבלתי אנושי, במצור וברעב שעבר במקום גלותו בצ'אלי, תנאים אשר מחד גרמו לשככת המחלה ולא-התגלותה בתקופה בתקופה מסיימת, ומאידך גיסא הביאו להתפרצותה מאוחר יותר.

ואכן למרבה הצער כך באמת היה - לאחר שהגיע רבי לוי יצחק אל המנוחה והנחלה והסביבה הייתה נוחה לו, התעוררה המחלה ביתר שאת ובמשנה מרץ רח"ל. הרופאים אשר טיפלו ברבי לוי יצחק לא מצאו שום תרופה אשר תוכל להצילו, ומצבו הלך והידרדר מיום ליום. בימים האחרונים היה רבי לוי יצחק חלש ביותר. "הלא תראה - הצביע על ידו כאשר שוחח עם אחד מהאנשים שהיו עמו - כי לא נשאר על גופי אלא עור ועצמות בלבד. טעמה של אכילה אינני חש כלל..." אמר.

על יומו האחרון של רבי לוי יצחק היטיב לספר עד ראייה: "ביום שלישי בלילה זכיתי אני ועוד אחד לעמוד כל הלילה ליד מיטתו לשמשו. שפתותיו מלמלו ללא הרף, אך קולו לא יישמע. לפתע התעורר, פתח את עיניו, וביקש להביא לו מים לנטילת ידיים. כאשר הגישו לו את המים, אמר: "מען דארף זיך אריבער כאפן אויף יענער זייט!" (יש להתכונן לעבור לצד ההוא...) היו אלה דבריו האחרונים.

למחרת, ביום רביעי, עשרים לחודש מנחם-אב שנת תש"ד, מצבו של רבי לוי יצחק הורע, והוא סבל מכאבים נוראים. במשך כל הזמן לא הפסיק למלמל בשפתיו. אחד הנוכחים שהיטה את אוזנו לשמוע מה מרחשות שפתותיו, שמע מילים מקוטעות שיצאו ממנו באנחה: "ועקבותייך לא נודעו... אי, עקבות משיחא... עקבות משיחא..." לעת ערב, כאשר מצבו התדרדר, הבהילו לביתו רופא אשר נתן לו מספר תרופות אך אלה לא עזרו, ונשמתו הטהורה נפרדה מגופו הטהור ועלתה לשמי מרום... ההלווייה נערכה למחרת, בהשתתפות קהל לא גדול, בשל הפחד מהשלטונות. על קברו, הוקם 'ציון', ובמשך השנים הוחלפה המצבה במבצע מיוחד.

מאיפה המאמר?...

באחת ההזדמנויות ברוסיה הקומוניסטית, "מתחת למדרגות", הגיע ר' לוי יצחק נ"ע והתחיל לחזור מאמר. רובם של הנוכחים ניגשו לשמוע את המאמר, אבל היו כאלו שאמרו שאסור לשמוע - אולי מצד התקשרות וכדו' - וביניהם כמדומה שהיה גם ר' ניסן נעמנוב ועוד (ר' שמואל לויטין לא נגש לשמוע אבל עמד בצד).

ר' לוי יצחק התחיל במאמר להסביר את ענינו של פסח שני, ודיבר בצורה שהפליאה את כל השומעים, עד שכולם כרו את אזניהם בפה פתוח. רלו' הרגיש שישנם כאלו שמתלחשים בצד, ושאל "מה יש?", וענו לו ששואלים איפה כתוב המאמר הזה, והוא אמר: תגידו להם שזה הגה"ה בלקו"ת במקום פלוני...

הפלוגה היהודית

לאחר פסח תרע"ט כבשו הכוחות ה"לבנים" - הצבא של דניקין שהתנגד למהפיכה הקומוניסטית - את יקטרינוסלב. היהודים שמחו להתפטר מהקומוניסטים, אולם השמחה היתה לזמן קצר בלבד. עם כניסתם לעיר החלו ה"לבנים" לבזוז חנויות ובתי עסק, ובלילות פרצו לבתי יהודים, גזלו את כספם, ולעיתים גם רצחו נפש. במושבות היהודיות שבסביבות יקטרינוסלב נרצחו באותה תקופה אלפי יהודים ובהם גם הרב מנחם מענדל שניאורסאהן הי"ד, בנו של האדמו"ר רבי שמריהו נח מבאברויסק.

כשהגיעו לעיר הידיעות על הפוגרומים שעורכים ה"לבנים", החליטו יהודי העיר להגן על עצמם. כעבור זמן קצר הוקמו גדודים להגנה, שכונו "פלוגת הקהילה היהודית". הקמת הפלוגה היתה בהסכמת העירייה שנתנה גם את התקציב הדרוש. הפלוגה צוידה במאות רובים ואלפי כדורים. הפלוגה קיבלה גם בנין ברחוב הראשי של העיר ששימש כמפקדה וכמחסן נשק. הפלוגה היתה מאורגנת כיחידה צבאית מובהקת וחבריה ערכו אימונים בנשק חם. הפלוגה התחלקה לשתי מחלקות, שכל אחת מנתה 110 איש. כל מחלקה עמדה על המשמר במשך 24 שעות, ולאחר מכן היה לה יום חופש, פרט למקרי חירום שאז כולם היו עומדים על המשמר.

מפקדת הפלוגה השתדלה בדרכים שונות להגדיל את כמות הנשק שבידה, וזאת כדי להגדיל את מספר האנשים שיוכלו להילחם בפורעים ה"לבנים". גם הגויים העריכו את פעולתה של ההגנה היהודית, שכן חייליה שמרו גם עליהם מפני התנפלויות של הפורעים.

בספר "ערי ילדות" מסופר כי הרבי שהיה אז בן שבע עשרה בלבד, הוא שעמד מאחורי פעילות הפלוגה המיוחדת. על כך נודע לחסידיים שנים רבות לאחר מכן. הסופר דוד מרקיש, בנו של הסופר הידוע פרץ מרקיש הי"ד, סיפר לימים: "בשנת תשל"ה היתה אשתי בארצות הברית, ואחד מידידי המשפחה סידר לה שתוכל להיכנס ליחידות לרבי מליובאוויטש, בין יתר הדברים אמר לה הרבי: 'את חותנך הכרתי היטב; שירתנו יחד בכוחות ההגנה היהודית בעיר יקטרינוסלב בשנת 1919 כשה'לבנים' כבשו את עירנו'..."

הרב ר' לוי יצחק שניאורסאהן ע"ה

.....
 "ביום חמישי, כ"ח מנחם-אב [תש"ד] הגיעה לחתנא דבי נשיאה, הרב מנחם מענדל שניאורסאהן, במברק, הידיעה המעציבה על פטירת אביו הגדול, הרב הגאון והרב החסיד המפורסם ר' לוי-יצחק שניאורסאהן נ"ע... • קובץ ליובאוויטש, שי"ל בין התאריכים י"ב תמוז-ח"י אלול תש"ד, מציין את פטירת אביו של כ"ק אד"ש
 .....

הרב ר' לוי יצחק שניאורסאהן נ"ע.

ביום חמישי, כ"ח מנחם-אב [תש"ד] הגיעה לחתנא דבי נשיאה, הרב מנחם מענדל שניאורסאהן, במברק, הידיעה המעציבה על פטירת אביו הגדול, הרב הגאון והרב החסיד המפורסם ר' לוי-יצחק שניאורסאהן נ"ע, שנפטר בשבת, כ"ג מנחם-אב תש"ד (יום הפטירה אינו בטוח), בעיר אלמא-אטא, קאזאחסטאן ברוסיה [האסיאטית]. פטירת הגאון הגדול והחסיד הגדול החרידה את כל חסידי חב"ד.

הרב רלו"י שניאורסאהן היה נכד - מגזע כ"ק הרה"ח ר' ברוך -שלום נ"ע - כ"ק אדמו"ר הצמח-צדק נ"ע ונולד בח"י ניסן תרל"ח לאביו, הרה"ח ר' ברוך שניאור, שהיה חתנו של הגביר החסיד ר' זלמן חייקין מפאדאבריאנקא [רוסיה].

כבר בשחר נעוריו הראה הרב רלו"י שניאורסאהן כשרונות עליונים יוצאים מהכלל, למד אצל רבה של פאדאבריאנקא הרה"ג והרה"ח המפורסם ר' יואל חייקין, שהיה תלמיד מובהק של הרה"ח הנודע ר' פסח מאלאסטאווקער, מהחסידים המפורסמים של כ"ק מו"ח אדמו"ר הזקן נ"ע. הרב רלו"י שניאורסאהן היה חתנו של הרה"ג והרה"ח ר' מאיר-שלמה יאנובסקי נ"ע, רבה של ניקולאייב.

הרב רלו"י נסמך ע"י גאוני דורו: הגאון ר' חיים מברסק ז"ל, הגאון ר' אלי' חיים מייזליש ז"ל מלודז' ועוד בתרס"ט מקבל הרב רלו"י - רבנותו הראשונה - את משרתו הגדולה ביקטרינוסלב, אוקראינא, שם נשאר כל הזמן.

הרב רלו"י שניאורסאהן היה מלבד גאונותו הגדולה בתורה הנגלית, גם בקיא נפלא בספרי הקבלה משכיל מעמיק בחסידות חב"ד, ירא-שמים נדיר ובעל מידות טובות. היה מן החסידים המפורסמים אצל האדמו"ר מליובאוויטש [הרש"ב] אשר קרבו וחיבבו מאד

הרב ר' לוי יצחק שניאורסאהן נ"ע

דאנעמאנעם, כ"ח מנחם אב, איז דערשטער
פון געוועזען צו חתם רבי ישיעו, הרב מנחם
מנחם ליובאוויטש, בעלזשער רבי, און
רבי יעקב ווערנער דער פטירה פון זיין בריוו
פאטער, הרב האנון הרב חסיד המפורסם ר'
לוי יצחק שניאורסאהן נ"ע, וועלכער איז נפטר
געווערן שבת, כ"ט מנחם אב תש"ד (דער יום
הפטירה איז נים געזינען), אין דער שטאט
אשכנז, פאנאטשקא, אין רוסלאנד. די
פטירה פון גרויסן פאן און חסיד אהם אידיש
געווען א ערשטערמאנען איינדרוד ביי אלע
חסידים ה"ה.

הרב רלוי'ס שניאורסאהן איז געווען א איי
ניקעל — מנחם כ"ט תרל"ח ר' ברוך שלום ג"צ
פון כ"ט ארמז'ר העשירי צום ג"צ, און איז
געבוירן ח"י ניסן תרל"ח ביי זיין פאטער
הר"ח ר' ברוך שניאור, וועלכער איז געווען
אן איידעם פון גרויסן פאן און חסיד ר' לוי
הייזן פון פאדאבריאנסק (רוסלאנד).

זיין איין זיין פריהעמער יונגער האט הרב
רלוי'ס שניאורסאהן אריינגעוויזן וועלכער
עלוישע בערונות; ער האט געלערנט ביי דעם
פאדאבריאנסק רב הר"ח ויהודה'ל המפורסם ר'
יואל חיות, וועלכער איז געווען א חסיד מובהק
פון הר"ח הרודק ר' משה שניאורסאהן, פון
די חסידים המפורסמים ביי כ"ט ארמז'ר (היום
ג"צ, הרב רלוי'ס שניאורסאהן איז געווען אן
אידעם פון הר"ח ויהודה'ל ר' פאר שלמה ווי
נאנטער ג"צ, נישטאנענער רב.

הרב רלוי'ס שניאורסאהן האט באקומען
מסיבה פון די נאנטי הרדן אין זיין צייט ווי:
האנון ר' חיים בריסנער ר"ל, האנון ר' אלי חיים
ויליס ר"ל פון לאדזא, א. א. און יאקאר הר"ח
שטערן פון פאנאטשקא אין ש"ס דערשטער
רבות — די גרויסע סעלען אין קאמערניאנסק
לאדזא, אוקריינע, וואו ער איז געפליכענען די
געצע צייט.

הרב רלוי'ס שניאורסאהן איז געווען, אונטער

די לעצטע עטליכע יארן איז הרב רלוי'ס נפד
ווען געוואונגען צו אויסוואנדערען וועסען
שט' זיין פאטער'ס איז דער פארוואנדערטער
שטערן פון פאנאטשקא אין ש"ס דערשטער
האט זיך שטענדיג געוועזען אויף זיין געזונט
און דאס איז ער געבליבן געווען.
הרב רלוי'ס שניאורסאהן ג"צ האט איבער
געלעבט פיל בחינים און נפלא און פאטל.
הב"ע דארפן ולא שמתכחל, תשנ"ח.

משנת תרס"ב השתתף הרב
רלוי' בכל האספות בענייני
הכלל, שהאדמו"ר מליובאוויטש
נ"ע ויעד אותן. חלק גדול
נטל במבצע המצות לחיילים
במלחמת יפאן-רוסיה, בשנת
תרס"ד-תרס"ה, כמו כן באיסוף
החומר להגנת בייליס במשפט
עלילת-הדם.

הרב רלוי' נטל גם חלק גדול
ביותר בקליטת פליטי פולין
וליטא אשר סודרו באופן ארעי
ביקטרינוסלב וסביבותיה. לאחר
מכן נוטל הרב רלוי' חלק חשוב
במפעלי תורה וכלכלה [סיוע]
של האדמו"ר מליובאוויטש
שליט"א שנעשו במסירות נפש
הכי גדולה.

בימי רבנותו ביקטרינוסלב
פעל רבות לטובת החזקת
היהדות, הרבצת התורה וענייני
הכלל בעירו וסביבותיו.

בשנים האחרונות נאלץ הרב רלוי' להגלות יחד עם משפחתו בעיר הנדחת בקאזאחשטאן,
בעומק רוסיה, אשר השפיע השפעה רעה על בריאותו ושם נפטר. הרב רלוי' שניאורסאהן
נ"ע השאיר כתבים רבים בנגלה ובקבלה. חבל על דאבריון ולא משתכחין. תנצב"ה.

...

היחוס של בעל ההילולא - מזרע בית דוד

היחוס של בעל ההילולא [=הגה"ק ר' לוי יצחק שניאורסאהן נ"ע] הוא מזרע בית
דוד. כידוע שהוא דור השביעי מאדמו"ר הזקן, שהינו דור השביעי מהמהר"ל מפראג,
והמהר"ל יחוסו מזרע דוד.

(משיחת ש"פ עקב, ח"י מנחם-אב תשמ"ט)

”

למחרת, ביום רביעי, עשרים
לחודש מנחם-אב שנת תש"ד,
מצבו של רבי לוי יצחק
הורע, והוא סבל מכאבים
נוראים. במשך כל הזמן לא
הפסיק למלמל בשפתיו. אחד
הנוכחים שהיטה את אוזנו
לשמוע מה מרחשות שפתותיו,
שמע מילים מקוטעות שיצאו
ממנו באנחה: "ועקבותייך לא
נודעו... אי, עקבות משיחא...
עקבות משיחא..."

”

לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה ויגאלנו אכי"ר